مقاله پژوهشی

# پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی–رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود در نوجوانان دختر

**فرشته چراغیانی**[1]

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه الزهرا، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

مجله پیشرفت‌های نوین در علوم رفتاری، دوره ششم، شماره پنجاه و چهارم، سال ۱۴۰۰، صفحات ۶۵۲-۶۳۹

**تاریخ وصول: ۱۳۹۹/۰۹/۱۳** **تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۰/۲۸**

## چکیده

هدف از این پژوهش بررسی پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی–رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود در نوجوانان دختر بود. روش پژوهش کمی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهرستان شهریار در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند. حجم نمونه ۱۵۰ نفر از این دانش‌آموزان به شیوه در دسترس انتخاب‌شده و به پرسشنامه اعتیاد به تلفن همراه (MPAQ) سواری (۱۳۹۳)، مقیاس سیستم‌های مغزی- رفتاری (BIS/BAS) کارور و وایت (۱۹۹۴)، مقیاس احساس تنهایی-نسخه سوم (UCLA LS3) راسل (۱۹۹۶) و مقیاس حرمت نفس (RSEs) روزنبرگ (۱۹۸۹) پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری‌شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندمتغیره تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که بین سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود با اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان رابطه معنی‌داری وجود دارد (P<۰/۰۱). نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز آشکار کرد که ۷۳/۴ از کل واریانس اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان به‌وسیله سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود تبیین می‌شود. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود سهم معنادار در اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان دختر دارد.

**کلیدواژه:** اعتیاد به تلفن همراه، سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی، حرمت خود.



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

**مقدمه**

تلفن همراه جای خود را بین افراد خانواده به‌ویژه نوجوانان در همه جای جهان ازجمله ایران بازکرده است و استفاده از تلفن همراه در جهان به‌طور چشمگیری در حال افزایش است و دسترسی افراد به شبکه‌های اجتماعی مجازی[1] مانند فیس‌بوک، توییتر، تلگرام و ایستاگرام[2] (فرنچی، پوگی و تومایولو[3]، ۲۰۲۰) را تسهیل کرده و باعث می‌شود که افراد به واسطه استفاده از آن با دوستان و اطرافیان خود ارتباط برقرار کنند (هولنبائوق، فریس و کاسی[4]، ۲۰۲۰). افزون بر این کارکردهای مثبت و بهنجار فضای مجازی، این امکانات تلفن همراه و اینترنت همراه آن، می‌تواند زمینه ساز بروز برخی از مشکلات ازجمله اعتیاد به آن باشد (بیلوکس[5] و همکاران، ۲۰۲۰). اعتیاد به تلفن همراه به‌عنوان یک پدیده رفتاری که اشاره به استفاده افراطی است تلفن همراه اشاره دارد که موجب «سندرم وابستگی[6]» در فرد می‌شود. به‌عبارتی‌دیگر، اعتیاد به تلفن همراه به‌عنوان رفتار اعتیادی غیر زیست‌شناسانه، تعامل انسان و تلفن همراه تعریف‌شده است که فرد برای اجتناب از رویارویی با وقایع منفی زندگی یا اضطراب اجتماعی از آن به‌عنوان یک راهبرد استفاده می‌کند (آن، جیان و وانگ[7]، ۲۰۱۹). یکی از پیش‌بینی کننده‌های اعتیاد به تلفن همراه، سیستم‌های مغزی –رفتاری[8] است (جیانگ و ژائو[9]، ۲۰۱۷). طبق نظریه گری سیستم فعال‌ساز رفتاری به تمامی محرک‌های پاداش و فقدان‌تنبیه پاسخ می‌دهد. فعالیت و افزایش حساسیت سیستم فعال‌ساز رفتاری موجب فراخوانی هیجان‌های مثبت و اجتناب فعال می‌شود. سیستم بازداری رفتاری به محرک‌های شرطی تنبیه و فقدان پاداش و محرک‌های ترس‌آور ذاتی پاسخ می‌دهد، موجب فراخوانی حالت عاطفی اضطراب می‌شود (ریستودت، ترینکائوس، واترز و جیمز، ۲۰۱۹).

سیستم‌های مغزی رفتاری در حقیقت شیوه نوین بررسی وضعیت شخصیت فرد بر مبنای فیزیولوژی و نحوه پردازش‌های پایه عصبی دستگاه اعصاب مرکزی هستند (گومز[10] و همکاران، ۲۰۲۰). سیستم‌های مغزی-رفتاری به وضعیت حساسیت فرد به موقعیت‌ها و محرک‌های پاداش (باکون، مک داوید، ویلیامز و کور[11]، ۲۰۲۰) یا تنبیه (ویدمن، هائوک فیلهو و بیزارو[12]، ۲۰۲۰) اطلاق می‌شود که نوعی تفسیر از صفات شخصیتی افراد بر اساس ویژگی‌های ژنتیکی و عصب روان‌شناختی آنان است (گومز، واتسون و استواروپولوس[13]، ۲۰۲۰؛ پارست، آدریان-ونتورا و آویلا[14]، ۲۰۲۰). میزان و غلبه سیستم‌های مغزی-رفتاری که در نظریه حساسیت به تقویت، در افراد مختلف، متفاوت بوده و این امر اساس و بنیان تفاوت‌های شخصیتی در افراد به شمار می‌رود (سوریگن و والکر[1]،

1. social networks
2. instagram
3. Franchi, Poggi & Tomaiuolo
4. Hollenbaugh, Ferris & Casey
5. Billieux
6. dependence syndrome
7. An, Jian & Wang
8. brain-behavioral systems
9. Jiang & Zhao
10. Gomez
11. Bacon, McDaid, Williams & Corr
12. Weydmann, Hauck Filho & Bizarro
13. Gomez, Watson & Stavropoulos
14. Parcet, Adrián-Ventura, Costumero & Ávila



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

والکر[1]، ۲۰۲۰؛ دی پاسکالیس، وسچیو و کیریلو[2]، ۲۰۲۰). افزون بر سیستم‌های مغزی-رفتاری، یکی دیگر از عوامل پیش‌بینی کننده، اعتیاد به تلفن همراه می‌تواند احساس تنهایی[3] نوجوانان باشد (ما، هوانگ و ما[4]، ۲۰۲۰). احساس تنهایی به‌عنوان یکی از موضوعات مختلف مراقبت‌های بهداشتی، به‌عنوان تجربه ناخوشایندی تعریف‌شده است که هنگامی رخ می‌دهد که شبکه روابط اجتماعی فرد، روابط بین فردی وی با دیگران از نظر کمی و کیفی دچار نقصان و آسیب شده باشد. به‌عبارتی‌دیگر، احساس تنهایی به‌عنوان ادراک و تجربه فقدان در تعاملات اجتماعی افراد تعریف‌شده است (آریموتو و تاداکا، ۲۰۱۹).

احساس تنهایی منعکس‌کننده نقایص درک شده از نظر کمیت، کیفیت یا نوع روابط فرد با دیگران توصیف‌شده است و وقتی اتفاق می‌افتد که روابط فرد با دیگران انتظارات او را برآورد نمی‌کند. این می‌تواند یک تجربه گذار به دلیل ایجاد اختلال در روابط فرد با دیگران باشد، یا می‌تواند یک تجربه مزمن باشد که می‌تواند منجر به احساسات منفی در فرد شود و سلامت روانی و جسمی وی را تحت تأثیر قرار دهد (راسل و پانگ[5]، ۲۰۲۰). بر اساس پیشینه پژوهش افرادی که احساس بیشتری دارند، از میزان حرمت خود[6] پایین‌تری برخوردار هستند که این امر می‌تواند زمینه اعتیاد به تلفن همراه را در آنان تشدید کند (یو، ژانگ، ژانگ، ایکسو و چن[7]، ۲۰۱۹). حرمت خودروشی است که فرد خود را بر اساس آن ارزیابی می‌کند. حرمت نفس به دوطبقه آشکار[8] (صریح) و ناآشکار[9] (ضمنی) طبقه‌بندی‌شده است که حرمت خود آشکار را نگرش منفی یا مثبت افراد درباره خود تعریف‌شده است. درواقع ارزیابی‌های کلی از مفهوم خود که با مقیاس‌های خودگزارش‌دهی سنجیده می‌شود حرمت خود آشکار نامیده می‌شود. حرمت نفس ناآشکار منعکس‌کننده ارزیابی‌های خودکار و غیرآگاهانه از خود است (لانوی[10] و همکاران، ۲۰۲۰). لذا با توجه به آنچه گفته شد این پژوهش به این سوال پاسخ‌داده‌شده است که آیا اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود در دانش‌آموزان دختر قابل پیش‌بینی است؟

**روش پژوهش**

1. Sovereign & Walker
2. De Pascalis, Vecchio & Cirillo
3. loneliness
4. Ma, Huang & Ma
5. Russell & Pang
6. self-esteem
7. You, Zhang, Zhang, Xu & Chen
8. explicit
9. implicit
10. Lannoy



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

پژوهش حاضر کمی و از نوع همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهرستان شهریار در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بودند. بر طبق فرمول n=50+8m از تاپاکینگ، فیدل، و اولمن[1] (۲۰۰۷) حجم نمونه ۹۰ نفر برآورد شد. با توجه ریزش احتمالی برخی پرسشنامه‌ها و مخدوش بودن برخی از آن‌ها وجود داشت تعداد ۶۰ نفر بیشتر و درنهایت ۱۵۰ نفر حجم نمونه در نظر گرفته شد. برای جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش از روش آنلاین استفاده‌شده است. به این صورت که مقیاس‌ها به‌صورت آنلاین طراحی و لینک آن در صفحات شبکه‌های اجتماعی مجازی (اینستاگرام، واتساپ و تلگرام) گروه‌های دانش‌آموزان شهرستان شهریار قرار داده شد، تا دانش‌آموزانی که مایل به شرکت در پژوهش بودند به سوالات پاسخ دهند و پاسخ‌های خود را برای پژوهشگر ارسال کنند. در ابتدای مقیاس‌ها اصول اخلاقی پژوهش نوشته‌شده بود و طی آن شرکت آزادانه و داوطلبانه و محرمانه ماندن پاسخ‌ها شرح داده شد. پاسخ دانش‌آموزان پس از تکمیل شدن به‌طور خودکار در گوگل درایو پژوهشگر ذخیره و در پایان ۱۵۰ نفر داده گردآوری گردید. بعد از گردآوری داده‌ها، پاسخ‌های دانش‌آموزان با آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون) با رعایت مفروضه‌های شامل کجی[2] و کشیدگی[3] برای نرمال بودن، دوربین واتسون[4] برای استقلال خطاها و ضریب تحمل و تورم واریانس برای عدم هم خطی چندگانه[5] با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۴ تحلیل شد.

**ابزار پژوهش**

**پرسشنامه اعتیاد به تلفن همراه[6] (MPAQ) سواری (۱۳۹۳):** این پرسشنامه شامل ۱۳ سوال است و نمره‌گذاری آن به‌صورت لیکرت ۵ درجه‌ای (از خیلی کم ۱ نمره تا خیلی زیاد ۵ نمره) صورت می‌گیرد. سازنده پرسشنامه برای بررسی اعتبار پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده کرده است که ضریب ۰/۸۷ به دست آورده است و همچنین روایی پرسشنامه از طریق تحلیل عاملی تأییدی صورت گرفته است که مورد تائید قرارگرفته است (سواری، ۱۳۹۳). در پژوهش حاضر پایایی پرسشنامه نیز با روش آلفای کرونباخ بررسی و ضریب ۰/۷۰ به دست آمد.

**مقیاس سیستم‌های مغزی- رفتاری[7] (BIS/BAS) کارور و وایت[8] (۱۹۹۴):** این مقیاس دارای ۲۴ سوال و سیستم بازداری رفتاری با سوالات ۲، ۸، ۱۳، ۱۶، ۱۹، ۲۲ و ۲۴ و سیستم فعال‌ساز رفتاری با سوالات ۳، ۴، ۵، ۷، ۹، ۱۰، ۱۲، ۱۴، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۱ و ۲۳ را اندازه‌گیری می‌کند. سوالات ۱، ۶، ۱۱ و ۱۷ خنثی هستند و در اندازه‌گیری و ارزیابی نقشی ندارند (شاه‌محمدی و تقی‌لو، ۱۳۹۸). نمره‌گذاری مقیاس در طیف لیکرت ۴ نمره‌ای صورت می‌گیرد به این صورت که کاملاً موافقم ۴ نمره، تا حدی موافقم ۳ نمره، تا حدی مخالفم ۲ نمره و کاملاً مخالفم ۱ نمره تعلق می‌گیرد (عطادخت، عینی و تقوی، ۱۳۹۷). در داخل ایران برای بررسی قابلیت اعتماد مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضرایب بازداری رفتاری ۰/۶۸ و فعال‌ساز رفتاری ۰/۶۵ به‌دست‌آمده است

1. Tabachnick, Fidell & Ullman
2. skewness
3. kurtosis
4. Durbin-Watson
5. multicollinearity
6. Mobile Phone Addiction Questionnaire (MPAQ)
7. BIS/BAS scales
8. Carver & White



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

(آقایوسفی، جوانمرد و محمدی قره‌قوزلو، ۱۳۹۷). در یک پژوهش دیگر آلفای کرونباخ کل سوالات مقیاس سیستم‌های مغزی-رفتاری ضریب ۰/۸۲ گزارش‌شده است (مسلمان، حسینی و صادق‌پور، ۱۳۹۷). در خارج از کشور روایی همگرایی مقیاس گری با مقیاس سیستم‌های مغزی و رفتاری کور و کوپر (۲۰۱۶) ضریب همبستگی ۰/۸۷ و معنی‌داری در سطح ۰/۰۱ به‌دست‌آمده است که نشان دهنده روایی همگرایی مقیاس سیستم‌های مغزی-رفتاری است (باکون، کور و اساتچل[1]، ۲۰۱۸). برای بررسی همسانی درونی مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضرایب آلفای کرونباخ در دامنه ۰/۷۸ تا ۰/۹۳ به‌دست‌آمده است (اریکسون، جانسون و سوندین[2]، ۲۰۱۹). در پژوهش حاضر پایایی مقیاس نیز با روش آلفای کرونباخ بررسی و ضریب ۰/۷۵ به دست آمد.

**مقیاس احساس تنهایی-نسخه سوم[3] (UCLA LS3) راسل[4] (۱۹۹۶):** این مقیاس شامل ۲۰ سوال است. نمره‌گذاری مقیاس در طیف لیکرت ۴ درجه‌ای صورت می‌گیرد به این صورت که هرگز ۱ نمره، به‌ندرت ۲ نمره، گاهی ۳ نمره، همیشه ۴ نمره تعلق می‌گیرد. سوالات ۱، ۴، ۵، ۶، ۹، ۱۰، ۱۵، ۱۶، ۱۹ و ۲۰ به‌صورت معکوس نمره‌گذاری می‌شود. به این صورت که هرگز ۴ نمره، به‌ندرت ۳ نمره، گاهی ۲ نمره، همیشه ۱ نمره داده می‌شود. دامنه نمرات بین ۲۰ تا ۸۰ نمره است و نمره میانگین ۵۰ است که نمره بالاتر از میانگین بیانگر شدت بیشتر احساس تنهایی است (لیم، پن، توماس و گلیسن[5]، ۲۰۱۹). در داخل ایران در یک پژوهش برای بررسی قابلیت اعتماد مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضریب ۰/۹۱(ابوسعیدی، ثناگوی محرر و شیرازی، ۱۳۹۹) و ۰/۷۳ به‌دست‌آمده است (رمضانی اول، احدی، عسگری و نجات، ۱۳۹۹). همچنین ضریب همبستگی بین سوالات مقیاس با نمره کل ۰/۲۰ و معنادار در سطح ۰/۰۱ به‌دست‌آمده است که نشان دهنده اعتبار سازه مقیاس است (حاتمی، فرمانی، صفوی، نجفی زاده و اسدی قلعه رشیدی، ۱۳۹۴). در خارج از کشور برای بررسی قابلیت اعتماد (پایایی) و اعتبار (روایی یا درست آزمایی) مقیاس از آلفای کرونباخ و روش بازآزمایی استفاده‌شده است که ضرایب کرونباخ در دامنه ۰/۸۹ تا ۰/۹۴ و ضریب بازآزمایی به فاصله یک سال ضریب همبستگی ۰/۷۳ تو سازنده مقیاس گزارش‌شده است (راسل، ۱۹۹۶). در سایر پژوهش‌ها نیز قابلیت اعتماد مقیاس بررسی‌شده است که در پژوهش آریموتو و تاداکا (۲۰۱۹) ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۶ به‌دست‌آمده است. در یک پژوهش، در خارج از کشور برای بررسی اعتماد مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضریب کل سوالات ۰/۹۶ به‌دست‌آمده است (سونانجار، مولاوارمن و پوروانتو[6]، ۲۰۱۹). همچنین در سایر پژوهش‌ها، ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۸۲(اسچرمر و مارتین[7]، ۲۰۱۹)، ضریب ۰/۶۷ (یوبا، یاکوب، جوهری و تالیب[8]، ۲۰۲۰) و ضریب ۰/۹۵ به گزارش‌شده است (یاپ، اپینگستال، برنان، لی و گریشمن[9]، ۲۰۲۰). در پژوهش حاضر پایایی مقیاس نیز با روش آلفای کرونباخ بررسی و ضریب ۰/۹۰ به دست آمد.

[1]. Bacon, Corr & Satchell
[2]. Eriksson, Jansson & Sundin
[3]. Loneliness Scale-Version 3 (UCLA LS3)
[4]. Russell
[5]. Lim, Penn, Thomas & Gleeson
[6]. Sunanjar, Mulawarman & Purwanto
[7]. Schermer & Martin
[8]. Uba, Yaacob, Juhari, & Talib
[9]. Yap, Eppingstall, Brennan, Le & Grisham



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

**مقیاس حرمت نفس (RSEs) روزنبرگ[1] (۱۹۸۹):** این مقیاس شامل ۱۰ سوال و دو مؤلفه حرمت نفس مثبت[2] با سوالات ۱، ۲، ۳، ۴ و ۵؛ حرمت نفس منفی[3] با سوالات ۶، ۷، ۸، ۹ و ۱۰ را اندازه‌گیری می‌کند (کیلکیویکز، ماسونا و مک‌لائوقلین[4]، ۲۰۱۹). نمره‌گذاری مقیاس در طیف لیکرت ۴ درجه‌ای می‌باشد به این صورت که کاملاً موافقم ۴ نمره، موافقم ۳ نمره، مخالفم ۲ نمره و کاملاً مخالفم ۱ نمره تعلق می‌گیرد (گارسیا، اولموس، متیو و کارنو[5]، ۲۰۱۹). در یک پژوهش برای بررسی همسانی درونی مقیاس از ضریب آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضریب آلفای کرونباخ کل سوالات ۰/۸۹ گزارش‌شده است (احراری، نجفی و محمدی‌فر، ۱۳۹۷). همچنین در یک پژوهش دیگر پایایی مقیاس را از طریق روش آلفای کرونباخ ۰/۷۷ به‌دست‌آمده است (سلیمانی، زرآبادی پور، پهلوان شریف و آمنه مطلبی، ۱۳۹۸). در خارج از کشور نیز برای بررسی قابلیت اعتماد مقیاس از آلفای کرونباخ استفاده‌شده است که ضریب ۰/۹۱ محاسبه‌شده است (اکسین، لی و لیو[6]، ۲۰۱۹). روایی همگرایی مقیاس با استفاده از مقیاس حمایت اجتماعی زیمت، داهلم، زیمت و فارلی[7] (۱۹۸۸) ضریب همبستگی ۰/۴۷ و معنی‌داری در سطح ۰/۰۱ به‌دست‌آمده است (لی، هان، وانگ و چنگ[8]، ۲۰۱۸). در پژوهش‌های دیگر ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۶(ماریکوتویو، پاینه و لیسکو[9]، ۲۰۱۹)، ضریب آلفای کرونباخ ۰/۹۲(بورنته، کویتوسکی، توروجیلو و پرین[10]، ۲۰۱۹) و ضریب ۰/۶۷(یوبا، یاکوب، جوهری و تالیب[11]، ۲۰۲۰) و ۰/۸۵ به‌دست‌آمده است (لانوی و همکاران، ۲۰۲۰). در پژوهش حاضر روایی پایایی مقیاس نیز با روش آلفای کرونباخ بررسی و ضریب ۰/۷۲ به دست آمد.

**یافته‌ها**

**جدول ۱. تعداد، حداقل، حداکثر، میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش (تعداد ۱۵۰ نفر)**

| متغیرهای پژوهش | حداقل | حداکثر | میانگین | انحراف معیار | کجی | کشیدگی |
|---|---|---|---|---|---|---|

1. Rosenberg Self-Esteem Scale (RSEs)
2. self-esteem positive
3. self-esteem negative
4. Kielkiewicz, Mathúna & McLaughlin
5. García, Olmos, Matheu & Carreño
6. Xin, Li & Liu
7. Zimet, Dahlem, Zimet & Farley
8. Li, Han, Wang, Sun & Cheng
9. Maricuțoiu, Payne & Iliescu
10. Burnette, Kwitowski, Trujillo & Perrin
11. Uba, Yaacob, Juhari, & Talib



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| اعتیاد به تلفن همراه | ۱۲ | ۴۳ | ۲۵/۴۳ | ۱۱/۴۲۷ | ۰/۰۹۰ | -۱/۷۰۰ |
| سیستم بازداری رفتاری | ۱۴ | ۳۲ | ۲۱/۳۳ | ۷/۵۲۶ | ۰/۳۱۲ | -۱/۷۳۲ |
| سیستم فعال‌ساز رفتاری | ۱۳ | ۳۱ | ۲۰/۶۵ | ۴/۷۳۱ | ۰/۱۳۳ | -۱/۱۳۵ |
| احساس تنهایی | ۲۱ | ۶۲ | ۳۹/۲۷ | ۱۲/۵۵۶ | ۰/۱۱۱ | -۱/۷۸۸ |
| حرمت نفس مثبت | ۴ | ۱۷ | ۱۰/۱۵ | ۴/۳۷۳ | ۰/۶۶۸ | -۰/۸۸۱ |
| حرمت نفس منفی | ۵ | ۱۹ | ۱۰/۰۲ | ۳/۳۴۳ | ۰/۵۴۱ | -۰/۵۴۱ |

جدول ۱- شاخص‌های توصیفی و نرمال بودن توزیع نمرات را نشان می‌دهد. تعداد آزمودنی‌ها ۱۵۰ نفر بودند. برای بررسی نرمال بودن توزیع متغیرهای مشاهده‌شده در پژوهش حاضر از دو شاخص رایج برای بررسی نرمال بودن، شامل کجی و کشیدگی استفاده شد که قدر مطلق ضریب کجی و کشیدگی برای متغیرهای پژوهش باید به ترتیب کمتر از ۳ و کمتر از ۱۰ باشد. در این پژوهش کجی و کشیدگی متغیرهای پژوهش به ترتیب کمتر از ۳ و کمتر از ۱۰ بودند؛ بنابراین، توزیع تمامی متغیرهای پژوهش نرمال است. بر این اساس می‌توان چنین نتیجه‌گیری کرد که توزیع داده‌های مربوط به آن‌ها نرمال است. در ادامه برای بررسی رابطه بین سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود با اعتیاد به تلفن همراه از ضریب همبستگی پیرسون استفاده‌شده است که نتایج آن در جدول ۲ آمده است.

**جدول ۲. ضرایب همبستگی بین متغیرهای پژوهش**

| متغیرهای پیش‌بین | متغیر ملاک: اعتیاد به تلفن همراه | |
|---|---|---|
| | R (ضریب همبستگی پیرسون) | سطح معناداری |
| سیستم بازداری رفتاری | ۰/۸۱۱** | ۰/۰۰۱ |
| سیستم فعال‌ساز رفتاری | -۰/۷۴۶** | ۰/۰۰۱ |
| احساس تنهایی | ۰/۵۳۶** | ۰/۰۰۱ |
| حرمت نفس مثبت | -۰/۸۲۴** | ۰/۰۰۱ |
| حرمت نفس منفی | ۰/۶۴۱** | ۰/۰۰۱ |

با توجه به نتایج جدول ۲ بین سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت نفس با اعتیاد به تلفن همراه رابطه معناداری وجود دارد. لذا ازآنجایی‌که بین متغیرهای پژوهش رابطه معناداری وجود داشت می‌توان از رگرسیون چندمتغیره استفاده کرد. در ادامه برای بررسی پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت نفس از رگرسیون چندمتغیره استفاده‌شده است که نتایج آن در جدول ۳ آمده است.

**جدول ۳. نتایج رگرسیون چندمتغیره اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت نفس**

| متغیرهای پیش‌بین | ضرایب غیراستاندارد | ضرایب استاندارد | عدم هم خطی چندگانه | | t | سطح معناداری |
|---|---|---|---|---|---|---|



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

| | B | خطای استاندارد | ضریب بتا ( $\beta$ ) | VIF | Tolerance | دوربین واتسون | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| ثابت (Constant) | ۲۴/۶۹۵ | ۶/۱۱۶ | – | – | – | ۲/۲۳۹ | ۴/۰۳۸ | ۰/۰۰۱ |
| سیستم بازداری رفتاری | ۰/۳۵۹ | ۰/۱۸۶ | ۰/۳۳۶ | ۰/۱۲۴ | ۸/۰۹۴ | | ۳/۹۳۳ | ۰/۰۰۵ |
| سیستم فعال‌ساز رفتاری | -۰/۵۰۱ | ۰/۱۸۳ | -۰/۲۰۷ | ۰/۳۲۱ | ۳/۱۱۷ | | -۲/۷۳۴ | ۰/۰۰۷ |
| احساس تنهایی | ۰/۱۵۴ | ۰/۰۴۵ | ۰/۱۷۰ | ۰/۷۵۹ | ۱/۳۱۷ | | ۳/۴۳۹ | ۰/۰۰۱ |
| حرمت نفس مثبت | -۰/۸۸۵ | ۰/۳۵۸ | -۰/۳۳۸ | ۰/۱۹۹ | ۹/۱۴۷ | | -۲/۴۷۳ | ۰/۰۱۵ |
| حرمت نفس منفی | ۰/۰۹۵ | ۰/۲۳۳ | ۰/۳۲۸ | ۰/۳۹۶ | ۲/۵۲۶ | | ۳/۴۰۷ | ۰/۰۰۵ |

R=۰/۸۵۷ ؛ $R^2$ =۰/۷۳۴ ؛F=۷۹/۵۱۴

با توجه نتایج به‌دست‌آمده از جدول فوق ۷۳/۴ درصد از واریانس اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت نفس تبیین می‌شود.

**بحث و نتیجه‌گیری**

هدف از این پژوهش بررسی پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود در نوجوانان دختر بود. یافته‌ها نشان داد که بین سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود با اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان رابطه معنی‌داری وجود دارد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نیز آشکار کرد که ۷۳/۴ از کل واریانس اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان به‌وسیله سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود تبیین می‌شود. این نتیجه به‌دست‌آمده می‌تواند با نتایج تحقیقات ما، هوانگ و ما (۲۰۲۰) که رابطه احساس تنهایی با اعتیاد به اینترنت، جیانگ و ژائو (۲۰۱۷) که رابطه سیستم‌های مغزی-رفتاری با اعتیاد به اینترنت و همچنین یو، ژانگ، ژانگ، ایکسو و چن (۲۰۱۹) که رابطه حرمت خود با اعتیاد به تلفن همراه را نشان داده‌اند همسویی داشته باشد. در تبیین پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه بر اساس سیستم‌های مغزی-رفتاری می‌توان گفت افرادی که فعالیت سیستم بازداری رفتاری آن‌ها بالاست، رفتارهای کم‌خطرتری مثل استفاده از تلفن همراه را برای پاداش گرفتن انتخاب می‌کنند. تعاملات مجازی و غیر رودررو، به دلیل امکان ورود و خروج بدون محدودیت و فقدان آسیب مستقیم جسمانی به افراد اجازه می‌دهد که از اضطراب‌های آنی ناشی از رفتارشان رها باشند. هرچند گاهی ممکن است مشکلاتی از قبیل بروز تعارض در اتاق‌های گفتگو یا شکست دربازی‌های اینترنتی رخ دهد، اما امکان ترک اتاق گفتگو و ازسرگیری بازی برای جبران آن شکست نیز برای فرد وجود دارد. درنتیجه تلفن همراه و محیط مجازی اینترنت برای افرادی که در مورد پیامدهای آنی آزاردهنده رفتارشان اضطراب بالایی دارند، مکان امن‌تری به‌حساب می‌آید. علاوه بر این ازآنجایی‌که این افراد تنها به پیامدهای فوری و آنی رفتارشان شرطی شده و فقط نسبت به این پیامدها دچار اضطراب می‌گردند، نتایج منفی استفاده آسیب‌زا از اینترنت که در درازمدت شکل می‌گیرد و به تعویق می‌افتد برای آنان آزاردهنده محسوب نمی‌شوند. با توجه به این نکته و همچنین در نظر گرفتن ماهیت سرگرم‌کننده و منعطف تلفن همراه و اینترنت، می‌توان انتظار داشت که افرادی با حساسیت زیاد در سیستم بازداری رفتاری، به‌منظور رهایی موقت از فشارهای روانی روزانه و اضطراب‌های خود به اینترنت پناه ببرند. درواقع پناه بردن به تلفن همراه را به‌عنوان یک راهبرد مقابله یا در مواجهه با استرس به کار بگیرند. تسکین اضطراب و حالات روانی فرد موجب تقویت مثبت شده و گرایش هر



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

چه بیشتر فرد را به سمت تلفن همراه سبب می‌شود (حسینی، شاهقلیان و عبداللهی، ۱۳۹۵). سیستم فعال‌سازی رفتاری یک سیستم انگیزشی عصبی است که رفتار را در پاسخ به انگیزه‌ها و مشوق‌ها تعدیل می‌کند (هچت[1]، ۲۰۱۳؛ به نقل از آقایوسفی، اورکی و محمدی قره قوزلو، ۱۳۹۴). سیستم فعال‌سازی رفتاری با پاسخ‌های خوشایند در افراد مرتبط است (موتوئی، اگاشیرا، نیشیمورا، چوئی، ماتسوموتو و واتانوکی[2]، ۲۰۱۴). سیستم فعال‌ساز رفتاری، به محرک‌های شرطی، پاداش و فقدان تنبیه پاسخ می‌دهد. این سیستم به‌عنوان سیستم برانگیختگی شناخته می‌شود و وظیفه حل تعارض هدف را بر عهده دارد (لیو، بورکه، آبرامسون و آلوی[3]، ۲۰۱۸)، فعالیت این سیستم سبب می‌شود فرد در حل تعارضات بین فردی موفق باشد و روابط اجتماعی گسترده‌ای داشته باشد، بنابراین منطقی است که اعتیاد به تلفن همراه در چنین فردی پایین باشد.

در تبیین پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه بر اساس احساس تنهایی می‌توان گفت تنهایی ناشی از انزوای اجتماعی یا فقدان حمایت اجتماعی از سوی خانواده، آمادگی فرد را برای ابتلا به اعتیاد به تلفن همراه ایجاد می کند، یعنی افراد فقط برای کاهش تنهایی خود به تلفن همراه رو می آورند؛ به عبارت دیگر تلفن همراه ممکن است جایگزینی را برای زندگی بدون نشاط افراد تنها فراهم کند تا بروند و زندگی دیگری برای خود بسازند. همچنین ممکن است چرخه‌ای معیوب و رابطه‌ای دو سویه در کار باشد، یعنی افراد تنها، برای کاهش تنهایی خود به تلفن همراه روی بیاورند و درنتیجه به‌تنهایی آن‌ها افزوده شود. بسیاری از افراد به دلیل عدم وجود سرگرمی و محدود بودن، احساس تنهایی می‌کنند و سعی می‌کنند که اوقات تنهایی خود را با تلفن همراه سپری کنند (رجب زاده، نجار اصل، شهبازی مقدم و پوراکبران، ۱۳۹۵). به‌عبارتی‌دیگر، افراد تنها به دلیل پتانسیل بالای تلفن همراه و اینترنت برای مصاحبت، الگوهای تغییریافته تعاملات اجتماعی آنلاین و همچنین به‌عنوان شیوه‌هایی برای تعدیل حالات منفی مرتبط بااحساس تنهایی، به سمت تلفن همراه روی می‌آورند. گمنامی در محیط‌های آنلاین، اضطراب اجتماعی را کاهش داده که خود به تسهیل روابط دوستانه در این محیط‌ها برای افراد تنها منجر می‌شود. کسانی که در روابط واقعی میان فردی توفیق چندانی نداشته‌اند، اکنون از این طریق قادر می‌شوند بی‌آنکه چهره خود را برملا کنند، روابط گسترده‌ای را برقرار کنند و احساسات خویش را بروز دهند. درمجموع، اگر منابع حمایت اجتماعی نقش خود را به‌خوبی ایفا نکنند، فرد احساس تنهایی را تجربه خواهد کرد و درنتیجه برای پر کردن خلأ عاطفی خود و دستیابی به حمایت اجتماعی به استفاده افراطی از اینترنت پناه خواهد برد و از امکانات تلفن همراه چون بازی، شبکه‌های اجتماعی مجازی استفاده خواهد کرد (بیرامی، موحدی و موحدی، ۱۳۹۳).

در تبیین پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه بر اساس حرمت خود می‌توان گفت افراد دارای حرمت خود پایین، معمولاً نیازهایشان در محیط واقعی و روابط چهره به چهره برآورده نمی‌شود، ازاین‌رو خود را با تلفن همراه مشغول می‌کنند و نیازهای خود را در محیط‌های مجازی جستجو می‌کنند، زیرا با توجه به شرایط گمنام بودن کاربران در فضای مجازی، آن‌ها می‌توانند ضعف‌های شخصیتی و جسمی خود را پنهان کنند و خود را آن‌گونه که دوست دارند خلق کنند تا بازخوردهای مثبتی از سوی سایر کاربران دریافت دارند

[1]. Hecht
[2]. Motoi, Egashira, Nishimura, Choi, Matsumoto & Watanuki
[3]. Liu, Burke, Abramson & Alloy



[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

(نعامی و نوری ثمرین، ۱۳۹۵). با توجه به آنچه گفته شد می‌توان این نتیجه را منطقی دانست که اعتیاد به تلفن همراه بر اساس حرمت خود قابل پیش‌بینی باشد.

از محدودیت‌های عمده این مطالعه مقطعی بودن آن بود. محدودیت تبیین علی مطالعات همبستگی نیز ازجمله محدودیت‌های این تحقیق است. در پژوهش حاضر گروه نمونه دانش‌آموزان شهرستان شهریار را شامل می‌شد که این امر تعمیم نتایج را به دیگر گروه‌ها و جوامع دیگر را دشوار می‌سازد. پژوهش‌های مشابه در دیگر شهرها و فرهنگ‌های دیگر برای شناخت عوامل مؤثر بر اعتیاد به تلفن همراه بر روی دانش‌آموزان اجرا شود. انجام پژوهش‌های بیشتر بر روی نمونه‌های دیگر مانند دانش‌آموزان پسر و دانشجویان جهت تعمیم نتایج از اهمیت بسزایی برخوردار است. در پژوهش‌های آینده از حجم نمونه بالاتر و روش‌های پیچیده‌تر آماری که امکان تحلیل عمیق‌تر و نتیجه‌گیری بهتر را فراهم می‌کنند، استفاده شود. استفاده از مطالعات طولی و سایر روش‌های تحقیق (ترکیبی شامل کیفی و کمی) می‌تواند برای بررسی شناسایی عوامل مؤثر بر اعتیاد به تلفن همراه سودمند باشد. بر اساس یافته‌های حاصل از این پژوهش می‌توان گفت اعتیاد به تلفن همراه شیوع زیادی پیداکرده است، با نوجوانان را با مشکلاتی هیجانی و روان‌شناختی متعددی روبه‌رو کرده است و برای پیشگیری از خطرات و عوارض آن به متصدیان مراکز مشاوره و نهادهای ذی‌نفع پیشنهاد می‌شود به سیستم‌های مغزی-رفتاری، احساس تنهایی و حرمت خود توجه بیشتری کنند تا از خطرات اعتیاد به تلفن همراه کاسته شود.

**منابع**


- ابوسعیدی مقدم، نجمه؛ ثناگوی محرر، غلامرضا؛ و شیرازی، محمود. (۱۳۹۹). اثربخشی درمان پذیرش و تعهد بر احساس تنهایی، شرم و گناه زنان متقاضی طلاق. *فصلنامه علمی و پژوهشی روانشناسی کاربردی*، *۱۴*(۱)، ۵۴-۳۵.
- احراری، عمادالدین؛ نجفی، محمود؛ و محمدی‌فر، محمد. (۱۳۹۷). رابطهٔ هوش هیجانی و پیشرفت تحصیلی: نقش واسطه‌ای حرمت خود و حمایت اجتماعی. *مجله علمی و پژوهشی مطالعات روانشناسی تربیتی*، *۱۵*(۳۰)، ۲۸-۱.
- آقایوسفی، علیرضا؛ اورکی، محمد؛ و محمدی قره قوزلو، رقیه. (۱۳۹۴). رابطه سیستم‌های مغزی بازداری و فعال‌سازی رفتاری با سبک‌های تصمیم‌گیری: نقش تعدیل‌کننده دست برتری. *فصلنامه عصب روانشناسی*، *۱*(۲)، ۳۱-۱۷.
- آقایوسفی، علیرضا؛ جوانمرد، غلامحسین؛ و محمدی قره قوزلو، رقیه. (۱۳۹۷). سیستم‌های مغزی بازداری و فعال‌سازی رفتاری و برتری نیمکره‌ای در افراد با و بدون آلکسی‌تیمیا. *نشریه علمی روانشناسی بالینی و شخصیت*، *۱۶*(۱)، ۱۴۹-۱۴۱.
- بیرامی، منصور؛ موحدی، یزدان؛ و موحدی، معصومه. (۱۳۹۳). ارتباط حمایت اجتماعی ادراک شده و احساس تنهایی اجتماعی ـ عاطفی با اعتیاد به اینترنت در جامعه دانشجویی. *دوفصلنامه شناخت اجتماعی*، *۳*(۶)، ۱۲۱-۱۰۹.
- حاتمی، محمد؛ فرمانی، فردین؛ صفوی، ساحره؛ نجفی زاده، عاطفه؛ و اسدی قلعه رشیدی، مهدی. (۱۳۹۴). اثربخشی گروه‌درمانی مبتنی بر رویکرد نظریه انتخاب بر کاهش احساس تنهایی بیماران مبتلا به مولتیپل اسکلروزیس. *فصلنامه روانشناسی سلامت*، *۴*(۱۶)، ۱۲۰-۱۰۹.
- حسینی، امین؛ شاهقلیان، مهناز؛ و عبداللهی، محمدحسین. (۱۳۹۵). بررسی رابطه سیستم‌های مغزی رفتاری و اعتیاد به اینترنت با نقش واسطه‌ای احساس تنهایی و راهبردهای نظم‌جویی شناختی هیجان. *فصلنامه شناخت اجتماعی*، *۵*(۱۰)، ۴۹-۲۴.


[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

- دریکوندی، زهرا؛ دریکوندی، ناهید؛ گشتیل، خدیجه؛ و باقری، محسن. (۱۳۹۶). بررسی رابطه احساس تنهایی، انزوای اجتماعی و عملکرد تحصیلی با میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی مجازی در بین دانشجویان. *مطالعات روانشناسی و علوم تربیتی*، ۳(۲)، ۶۰-۴۸.
- رمضانی اول، مصطفی؛ احدی، حسن؛ عسگری، پرویز؛ و نجات، حمید. (۱۳۹۹). اثربخشی بهزیستی درمانگری بر احساس تنهایی و تنظیم شناختی هیجان سالمندان مبتلا به افسردگی غیربالینی. *مجله علوم شناختی*، ۱۹(۸۸)، ۵۱۹-۵۱۱.
- سلیمانی، محمد علی؛ زرآبادی‌پور، سیمین؛ پهلوان شریف، سعید؛ و مطلبی، سیده آمنه. (۱۳۹۸). ارتباط اضطراب مرگ و حرمت نفس در بیماران مبتلا به انفارکتوس حاد میوکارد. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی قزوین*، ۲۳ (۱)، ۲۵-۱۴.
- سواری، کریم. (۱۳۹۳). ساخت و اعتباریابی پرسشنامه اعتیاد به تلفن همراه. *فصلنامه علمی و پژوهشی اندازه‌گیری تربیتی*، ۱۵(۵)، ۱۴۲-۱۲۵.
- شاه‌محمدی، معصومه؛ و تقی‌لو، صادق. (۱۳۹۸). پیش‌بینی کیفیت زندگی بر اساس سیستم‌های فعالساز بازدارنده رفتاری و بیش‌فعالی بزرگسالی در مردان دچار سوء مصرف مواد. *فصلنامه علمی و پژوهشی روانشناسی کاربردی*، ۱۳ (۱)، ۴۹-۲۹.
- عطادخت، اکبر؛ عینی، ساناز؛ و تقوی، رامین. (۱۳۹۷). رابطه سیستم‌های فعال‌سازی و بازداری رفتاری با اجتناب تجربی و تکانشگری جانبازان مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه. *نشریه علمی طب جانباز*، ۱۰ (۲)، ۷۴-۶۹.
- مسلمان، مهسا؛ حسینی، عاطفه؛ و صادق‌پور، مریم. (۱۳۹۷). پیش‌بینی آمادگی به اعتیاد بر اساس سیستم مغزی بازداری فعال‌سازی رفتاری و توانایی‌های شناختی در بین دانشجویان موسسه آموزش عالی آمل. *مجله علوم مراقبتی سیستمی*، ۲ (۱۶)، ۱۵۵-۱۴۶.
- نعامی، عبدالزهرا؛ نوری ثمرین، شهرام. (۱۳۹۵). پیش بینی اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی بر اساس احساس تنهایی و عزت نفس در دانشجویان دختر. *مجله زن در فرهنگ و هنر*، ۸(۲)، ۲۰۴-۱۹۳.
- An, L., Jian, H., & Wang, W. (2019). A Generalizability Analysis of the Mobile Phone Addiction Tendency Scale for Chinese College Students. *Frontiers in psychiatry*, *10*, 241.
- Arimoto, A., & Tadaka, E. (2019). Reliability and validity of Japanese versions of the UCLA loneliness scale version 3 for use among mothers with infants and toddlers: a cross-sectional study. *BMC women's health*, *19*(1), 105.
- Bacon, A. M., Corr, P. J., & Satchell, L. P. (2018). A reinforcement sensitivity theory explanation of antisocial behaviour. *Personality and Individual Differences*, *123*, 87-93.
- Bacon, A. M., McDaid, C., Williams, N., & Corr, P. J. (2020). What motivates academic dishonesty in students? A reinforcement sensitivity theory explanation. *British Journal of Educational Psychology*, *90*(1), 152-166.
- Billieux, J., Potenza, M. N., Maurage, P., Brevers, D., Brand, M., & King, D. L. (2020). Cognitive factors associated with gaming disorder. In *Cognition and Addiction* (pp. 221-230). Academic Press.
- Burnette, C. B., Kwitowski, M. A., Trujillo, M. A., & Perrin, P. B. (2019). Body Appreciation in Lesbian, Bisexual, and Queer Women: Examining a Model of Social Support, Resilience, and Self-Esteem. *Health Equity*, *3*(1), 238-245.
- Carver, C. S., & White, T. L. (1994). Behavioral inhibition, behavioral activation, and affective responses to impending reward and punishment: the BIS/BAS scales. *Journal of personality and social psychology*, *67*(2), 319.


[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

- Corr, P. J., & Cooper, A. J. (2016). The Reinforcement Sensitivity Theory of Personality Questionnaire: Development and validation. *Psychological assessment*, *28*(11), 1427.
- De Pascalis, V., Vecchio, A., & Cirillo, G. (2020). Resting anxiety increases EEG delta–beta correlation: Relationships with the Reinforcement Sensitivity Theory Personality traits. *Personality and Individual Differences*, *156*, 109796.
- Eriksson, L. J., Jansson, B., & Sundin, Ö. (2019). Psychometric properties of a Swedish version of the reinforcement sensitivity theory of personality questionnaire. *Nordic Psychology*, *71*(2), 134-145.
- Franchi, E., Poggi, A., & Tomaiuolo, M. (2020). Social media for online collaboration in firms and organizations. In *Information Diffusion Management and Knowledge Sharing: Breakthroughs in Research and Practice* (pp. 473-489). IGI Global.
- García, J. A., y Olmos, F. C., Matheu, M. L., & Carreño, T. P. (2019). Self-esteem levels vs global scores on the Rosenberg self-esteem scale. *Heliyon*, *5*(3), e01378.
- Gomez, R., Watson, S., & Stavropoulos, V. (2020). Associations of behavioral inhibition system with negatively biased social cognitions: Moderation by the behavioral approach system. *Personality and Individual Differences*, *166*, 110164.
- Gomez, R., Watson, S., Wynen, J. V., Trawley, S., Stavropoulos, V., & Corr, P. J. (2020). Reinforcement Sensitivity Theory of Personality Questionnaire: Factor Structure Based on CFA and ESEM, and Associations with ADHD. *Journal of Personality Assessment*, 1-12.
- Hollenbaugh, E. E., Ferris, A. L., & Casey, D. J. (2020). How Do Social Media Impact Interpersonal Communication Competence?: A Uses and Gratifications Approach. In *The Psychology and Dynamics Behind Social Media Interactions* (pp. 137-163). IGI Global.
- Jiang, Z., & Zhao, X. (2017). Brain behavioral systems, self-control and problematic mobile phone use: The moderating role of gender and history of use. *Personality and Individual Differences*, *106*, 111-116.
- Kielkiewicz, K., Mathúna, C. Ó., & McLaughlin, C. (2019). Construct Validity and Dimensionality of the Rosenberg Self-Esteem Scale and Its Association with Spiritual Values Within Irish Population. *Journal of religion and health*, 1-18.
- Lannoy, S., Chatard, A., Selimbegovic, L., Tello, N., Van der Linden, M., Heeren, A., & Billieux, J. (2020). Too good to be cautious: High implicit self-esteem predicts self-reported dangerous mobile phone use. *Computers in Human Behavior*, *103*, 208-213.
- Li, J., Han, X., Wang, W., Sun, G., & Cheng, Z. (2018). How social support influences university students' academic achievement and emotional exhaustion: The mediating role of self-esteem. *Learning and Individual Differences*, *61*, 120-126.
- Lim, M. H., Penn, D. L., Thomas, N., & Gleeson, J. F. M. (2019). Is loneliness a feasible treatment target in psychosis?. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*, 1-6.
- Liu, R. T., Burke, T. A., Abramson, L. Y., & Alloy, L. B. (2018). The Behavioral Approach System (BAS) Model of Vulnerability to Bipolar Disorder: Evidence of a Continuum in BAS Sensitivity across Adolescence. *Journal of abnormal child psychology*, *46*(6), 1333-1349.
- Ma, S., Huang, Y., & Ma, Y. (2020). Childhood maltreatment and mobile phone addiction among Chinese adolescents: loneliness as a mediator and self-control as a moderator. *Frontiers in psychology*, *11*.
- Maricuțoiu, L. P., Payne, B. K., & Iliescu, D. (2019). It works both ways. Enhancing explicit self-esteem using the self-reference task. *Journal of Experimental Social Psychology*, *80*, 8-16.


[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

- Motoi, M., Egashira, Y., Nishimura, T., Choi, D., Matsumoto, R., & Watanuki, S. (2014). Time window for cognitive activity involved in emotional processing. *Journal of physiological anthropology*, *33*(1), 21.
- Parcet, M. A., Adrián-Ventura, J., Costumero, V., & Ávila, C. (2020). Individual differences in hippocampal volume as a function of BMI and reward sensitivity. *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, *14*.
- Ristvedt, S., Trinkaus, K., Waters, E., & James, A. (2019). Threat sensitivity is associated with the healthcare source used most often: doctor's office, emergency room, or none at all. *Heliyon*, *5*(5), e01685.
- Rosenberg, M. (1989). Determinants of self-esteem-a citation classic commentary on society and the adolescent self-image by Rosenberg, M. *Current Contents/Social & Behavioral Sciences*, (11), 16-16.
- Russell, D. W. (1996). UCLA Loneliness Scale (Version 3): Reliability, validity, and factor structure. *Journal of personality assessment*, *66*(1), 20-40.
- Russell, D. W., & Pang, Y. C. (2020). Loneliness. *Encyclopedia of Personality and Individual Differences*, 2674-2677.
- Schermer, J. A., & Martin, N. G. (2019). A behavior genetic analysis of personality and loneliness. *Journal of Research in Personality*, *78*, 133-137.
- Sovereign, G., & Walker, B. R. (2020). Mind, body and wellbeing: Reinforcement sensitivity theory and self-cultivation systems as wellbeing influencers. *Journal of Happiness Studies*, 1-20.
- Sunanjar, E. M., Mulawarman, M., & Purwanto, E. (2019). The Impact of Loneliness to Problematic Smartphone Use with Self Perception as a Mediator. *Jurnal Bimbingan Konseling*, *8*(1), 32-36.
- Tabachnick, B. G., Fidell, L. S., & Ullman, J. B. (2007). *Using multivariate statistics* (Vol. 5). Boston, MA: Pearson.
- Uba, I., Yaacob, S. N., Juhari, R., & Talib, M. A. (2020). Does Self-Esteem Mediate the Relationship between Loneliness and Depression among Malaysian Teenagers?. *Editorial Board*, 179.
- Uba, I., Yaacob, S. N., Juhari, R., & Talib, M. A. (2020). Does Self-Esteem Mediate the Relationship between Loneliness and Depression among Malaysian Teenagers?. *Editorial Board*, 179.
- Weydmann, G., Hauck Filho, N., & Bizarro, L. (2020). Acquiescent responding can distort the factor structure of the BIS/BAS scales. *Personality and Individual Differences*, *152*, 109563.
- Xin, Y., Li, Q., & Liu, C. (2019). Adolescent self-esteem and social adaptation: Chain mediation of peer trust and perceived social support. *Social Behavior and Personality: an international journal*, *47*(4), 1-9.
- Yap, K., Eppingstall, J., Brennan, C., Le, B., & Grisham, J. R. (2020). Emotional attachment to objects mediates the relationship between loneliness and hoarding symptoms. *Journal of Obsessive-Compulsive and Related Disorders*, *24*, 100487.
- You, Z., Zhang, Y., Zhang, L., Xu, Y., & Chen, X. (2019). How does self-esteem affect mobile phone addiction? The mediating role of social anxiety and interpersonal sensitivity. *Psychiatry research*, *271*, 526-531.
- Zimet, G.D., Dahlem, N. W., Zimet, S. G., & Farley, G. K. (1988). The Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*, 52, 30–41.


[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]

مجله پیشرفت های نوین در علوم رفتاری

[ Downloaded from ijndibs.com on 2026-11-14 ]